

„Kitartok az elveim mellett is, meg a barátaim mellett is...”

Palotaváros északi részének önkormányzati képviselője, Viza Attila a 2010-es választások idején került a közgyűlésbe. A képviselőjelöltséget Cser-Palkovics András kérésére fogadta el, de politikai szerepvállalása korábban kezdődött. A képviselői munkát időnként fárasztónak érzi, mégis azt gondolja: környezetéért, családjáért és saját magáért akkor tud érdemben tenni, ha nemcsak beszél a közletről, hanem részt is vesz benne.

- Második ciklus képviselőként.
- Így van.
- Az első körben, 2010-ben hogyan lett jelölt?
- Felkérés volt. Palotaváros északi része, a 8-as számú körzet nehezen nyerhető körzetnek számított a Fidesznél – én viszont elég régóta dolgoztam már ott a párt színeiben, ezért egyértelműnek látszott, hogy engem indítsanak. Dr. Cser-Palkovics András kért meg, hogy álljak be a csapatába, és hozzuk el azt a mandátumot, ami a stabil városvezetéshez szükséges.
- Harcos kampány volt?
- A 2010-es nem annyira. Elvégeztük a munkát, és kellő izgalommal, de alapvetően nyugodtan vártuk az eredményt – ami elég szép lett, hiszen magasan nyertem a többi jelölt előtt. Azt gondolom, ez elég erős legitimitációt adott ahhoz, hogy elkezdjük a Palotavárosban régóta szükséges és időszerű munkálatokat.
- Mi volt, ami miatt elkezdte érdekelni a közélet?
- Amikor az első Orbán-kormány 2002-ben alumaradt a választásokon – vagyis inkább: nem kapta meg azt a bizalmat, amire szerintem rászolgált volna –, én úgy gondoltam, hogy ezt lehet nézni tétlenül, a fotelból, vagy lehet tenni is a jobboldal ügyéért, a családom, a barátaim és a magam jövője érdekében. Ezért álltam be a csapatba. Ez a Polgári Körök időszaka volt, de én ilyen körnek nem voltam tagja, hanem egyből az aktivista hálózatban kezdtem.
- Többekkel beszéltem mostanában, akik ugyanerre az időszakra tették a politikai aktivitásukat kezdetét – vagy inkább előtérbe kerülését. A 2002-es választás eredménye ekkora mozgósító erő volt a jobboldal számára?
- Csalódás volt, az egész biztos. Nézze, ha az em-

ber a magáénak érzett elvek mentén politikáz, és elvégzi azt a munkát, amit fontosnak és helyesnek tart, úgy érezve, hogy megtette, amit lehetett – akkor egy ilyen eredmény csalódás, igen. Azzal együtt is, hogy Magyarországon politikai váltógazdaság működik, és jellemzően mindig valaki ellen szavaznak a választók – ami a közélet egyik rákfeneje, szerintem. Ugyanis általában nem a jó szándékok feltételezik a jelöltekéről, a képviselőkről, a közélet szereplőiről, hanem mindig valamilyen hátsó szándékot keresnek.

– Ön gyakorló negyvenesként ahhoz a korosztályhoz tartozik – velem együtt –, akik fiatal felnőttségként élték meg a rendszerváltozást. Nekünk nincs hamis nosztalgiaunk a nyolcvanas évek iránt, mert emlékszünk, hogy a Trapper farmer anyaga dörzsölt mindenhol – de még nem igazán láttuk azokat a lehetőségeket, amelyeket a rendszerváltás hozhatott.

– Naivak voltunk, így van. Huszonöt év távlatából visszatekintve azért már kikristályosodik, hogy a valódi szándék meg a tömegeknek mondott

ideológia nem passzolt össze pontosan. Hiszen az időszerű és elkerülhetetlen politikai változás mellett gazdasági manipulációkról, eredeti tőkefelhalmozásról is szólt az az időszak – és sokan vagyunk, akik ezekkel a lehetőségekkel nem tudunk élni, hiszen nem is gondoltuk, hogy ilyesmi megtörténhet. Ugyanakkor én megéltém azt a felemelő pillanatot, hogy a középiskolám egy iskolai szavazás hatására visszakapta a régi nevét, és újra Széchenyi István nevét viselhette és viseli a mai napig. Ságvári neve helyett – amit csak azért mondom, mert megdöbben, hogy huszonöt évvel a rendszerváltás után még folyhat vita ebben az országban arról, hogy Ságváriról – akinek történelmi szerepe finoman szólva is megkérdőjelezhető – iskolát nevezzenek el.

– Elég határozott az értékrendje.

– Nem megy másképp. Ez okoz néha kemény pillanatokat, de a hit és a régi barátok sokat segítenek. Azok a barátok, akik huszonöt éve elfogadják, hogy én a Fideszrel szimpatizálok, és hogy kitartok az elveim mellett is, meg a ba-

rátaim mellett is. Ezek a barátságok egyébként többségükben régebbiek, mint az, hogy politizálok.

- Van olyan, hogy „mielőtt politikus lettem” meg „mióta politikus vagyok”?
- Szomorúan mondom, hogy van, sajnos. Amikor az ember közéleti szereplést vállal, és emiatt fókuszba kerül, azonnal megjelennek a támogató jellegű biztatások is, meg a rosszindulatú kritikák is – olyanok, amik nem voltak azelőtt. Mielőtt politikus lettem, az én értékrendem, meggyőződésem, elvrendszerem senkit nem érdekelt. De tudomásul kell venni, hogy ez megváltozott, hiszen mi, helyi politikusok bizonyos értelemben a végvárokon vagyunk: minket talál meg minden olyan kritika is, amit a kormánynak szánnak a választók. A közéleti szereplésem előtt ilyen szituációkba azért nemigen kerültem.
- Marad azért idő a civil életre is?
- Amikor igen, akkor az a családról szól, a gyerekeimről, Zsomborról és Dorottyról – és édesanyámról. Édesapámat elveszítettem 2009-ben, ami nagy trauma volt, mert a választások után olyan jó lett volna megmutatni neki, hogy büszke lehet rám... Van egy informatikai vállalkozásom is, amelyet informatikusként üzök, és talán jó lenne sportolni is, de most már inkább a fiamat viszem futni. Mondjuk, a múltkor volt egy próbálkozásom, hogy elkezdjek futni megint, de ön is tudja, hogy negyvenhárom évesen ez már nem olyan egyszerű, mint huszonöt éves korunkban...
- Úgy fogalmazott: a körzeti képviselők vannak a végvárokon. Egy képviselőt ilyen értelemben megkülönböztet valami egy békebeli házmestertől?
- Ha jól csinálja a dolgát, akkor nem. Nyilván, ha a radiátorban sok a levegő és légteleníteni kell, azért nem a képviselőt kell felhívni, bár az a helyzet, hogy ilyen is előfordul. De rengeteg olyan probléma van, amivel engem keresnek meg, és mára már tudják a körzet lakói, hogy minden erőmmel próbálok segíteni a megoldásban. Ez persze igényel egyfajta folyamatos jelenlétet, ami őszintén szólva időnként fárasztó. De hát sosem mi döntjük el, hogy hány próbatételt kell kiállnunk...

Török Péter

Fejlesztések a még élhetőbb környezet létrehozása érdekében

Palotaváros a legsűrűbben lakott városrész, a lakók számára képest viszonylag kis területen. Itt összeér a jelen és a történelmi múlt, hiszen lakótelep határolja például az Europa Nostra-díjas Rácutcát.

A valamikori történelmi városrész egy része a lakótelepek kialakításakor került elbontásra – de abban az időben ez egy szükséges lépés volt, hiszen nagyon sok ember lakhatását kellett megoldani Székesfehérváron. Így jöttek létre a panel lakó-

telepek, amelyek lakói közül sokan nem ismerik a város történelmi múltját – nem igazán élettérként, inkább lakóhelyként tekintenek Palotavárosra. Ez eredményez egyfajta elszigeteltség érzést – éppen ezért az itt élők kifejezetten vágyanak a közösségi programokra. Az egyik legjobb példa erre a Közösségi Kert, amely 2013-ban valósult meg, és a mai napig nagy sikerrel működik, közös élmények lehetőségét nyújtva a kertbarátoknak. A körzet képviselője, Viza Attila szerint a kezdeményezés sikerének titka, hogy a kerti munkában egyértelműek a dolgok: a lapát az lapát, a talicska meg talicska – nincs min vitatkozni.

Azzal együtt, hogy sokan lakják, Palotaváros az a része Székesfehérvárnak, ahol sok zöldterület található. Ezek jól hasznosíthatóan bizonyultak a közösségi terek kialakítása során – fitnessparkok, pihenőhelyek valósultak meg az elmúlt években. A zöld területet kicsit csökkentette, hogy számos parkolót is kialakítottak a lakóépületek környezetében – az ott élők azonban a jelek szerint belátták a döntés hasznosságát. A 2010–2014 közötti időszak egyik prioritása egyébként éppen a parkolók kialakítása volt, a még élhetőbb környezet létrehozása érdekében.

A sikerek mellett akadnak persze csalódások is. Viza Attila ilyenek élte meg a közösségi komposztáló ügyét. Ez is lakossági kezdeményezésre jött létre – de legalább ekkora lakossági tiltakozást is kiváltott. Emiatt végül – a közösség összhangja érdekében – az a döntés született, hogy a komposztálót megszüntetik, és helyére egy fát ültetnek.

Palotaváros adottságai lehetővé teszik, hogy a

következő években is zavartalanul fejlődhessen. A palotavárosi tavak környékén például számos fejlesztési lehetőség adódhat – a tervek között szerepel például a 2013-ban felújított Királyok Parkja tovább szelvése is. Ezt a környéket – a lüktető város és a zöld természet határán – most is sokan kedvelik, és egyre többen fedezik fel maguknak, mint egy, a város közepén fekvő kirándulóléhszert.

„Aki ahova születik, az a hazája, ott kell élnie, oda kell temetkeznie...”

Ezeket a szavakat még gyerekként a nagypapjától hallotta Sándorovits László. A Szerb Nemzetiségi Önkormányzat elnöke elmondta: nem titok, hogy náluk a családban a szerb nyelv használata a nagypapa haláláig volt használatos, de nagypapa az anyaországba már nem akart költözni, ugyanis ő már itt született, ez volt a hazája. Nagymamája, édesanyja magyar volt, a szerb nyelvet hosszú ideig nem használta, 1998-tól az önkormányzat megalakulása után vált újra rendszeressé.

– A Rác utca 17. szám alatti épületben beszélgetünk. Ez mindig is az Önöké volt?

– Különleges helyzetben van a székesfehérvári szerbség. A közösség három bázissal is rendelkezik a városban: egy kiemelkedően jelentős templommal, egy temetővel és egy közösségi házzal. A szerbség közösségi háza régen a Szűnyog utca 11-es szám alatt volt – aztán 1967-ben, amikor elkezdték építeni a lakótelepet, lebontották a közösségi házukat is. A templom is majdnem ugyanígy járt, de néhány szakember közreműködé-

sének köszönhetően egy skanzen hoztak létre a Rác utcában, és így megmaradhatott a templomunk is. A környező házakat átadták nagyvállalatoknak, akik restaurálták azokat, ez az épület például a FETÉV tulajdonába került, és panzióként működött. Mi még 1990-ben megkaptuk a Rác utca 14-et, amikor az egyházi tulajdonokat lehetett visszaigényelni a magyar államtól. Az épület olyan romos állapotban volt, hogy életveszélyes volt benn tartózkodni. Végül eladóvá vált a Rác utca 17, eladtuk a korábbi épületet, és megvettük a mostani közösségi házunkat. Mindez 2000-ben történt, azóta használjuk ezt az épületet.

– Milyen funkciókat lát el?

– Szép lassan berendeztük a házat, ma már vendégszobáink is vannak, melyekben maximum nyolc főt tudunk fogadni. Különböző programokat tartunk az épületben, egyházi és világi rendezvényeket, megbeszéléseket, gyűléseket. Az itt található irodát úgy alakítottuk ki, hogy az önkormányzatunk és az ortodox egyház is tudja használni.

– Mi a Szerb Nemzetiségi Önkormányzat feladata?

– A legutóbbi népszámlálás során hivatalosan 81 fő vallotta magát szerbnek Székesfehérváron. Ez a szám a gyakorlatban több száz vagy akár ezer embert is jelenthet. Hogy miért nem vállalják fel a szerbséget? Az emberek életéből nem lehet 50-100 évet csak úgy kitörölni, elfelejteni. Vannak, akikkel keményebben is elbánt a hatalom, ők már nem biztos, hogy felvállalják nemzetiségüket. Például Trianon után még a nevünket is meg kellett változtatni, így járt ezzel az összes nemzetiség. Nálunk a nagypapám mondta azt, hogy igenis visszakéri a régi nevét, amikor erre lehetőség volt. Így lett ismét Sándorovits a Sándorfalviból.

Mi itt az önkormányzatnál ezeknek az embereknek látjuk el az érdekképviselőt. A szerbek igen szorgalmas, dolgozó népek, lakása mindenkinek van, az idősebbek meg tudnak élni – ha nehézkesen is – a nyugdíjból, és őket a gyermekeik gondozzák, amennyiben szükséges. Ha felmerül valamilyen szociális kérdés, abban a székesfehérvári önkormányzat intézkedik, mi csak segítséget adunk az ügyintézéshez. Évente többször utazunk Szerbiába, kolostorokat látogatunk meg, ápoljuk világi és egyházi kapcsolatainkat, hozzuk az anyaországból a híreket. Az idősek és rászoruló felé pedig szeretetszolgálati tevékenységet folytatunk: megköszöntjük, meglátogatjuk őket a születésnapjukon, a névnapjukon, híreket viszünk nekik az önkormányzat életéről.

– Számos rendezvényen van jelen a városban az önkormányzat.

– Igen. Elsőként csatlakoztunk annak idején a Múzeumok Éjszakai programsorozathoz. Társrendezői vagyunk a Tűzzel-Vassal Fesztiválnak, ilyenkor a templomkertben vendégléljük meg az embereket – kipróbálhatják az érdeklődők a tradicionális szerb ételeket. Az Európai Kulturális Örökség Napokhoz is csatlakoztunk. Hagyományosan mindig egy ortodox kórus koncerttel zárjuk a programokat: ilyenkor teljesen megteelik a Szerb Ortodox

Sándorovits László, a Szerb Nemzetiségi Önkormányzat elnöke

Templom. De ugyanúgy jelen vagyunk a Királyi Napokon is.

– Sokan látogatják ezeket a programokat?

– Idén a múzeumok éjszakája során ezeröttszáz látogatónk volt, a Királyi Napokon naponta átlagosan 50-60 fő. Például érkezett Németországból egy család, amelyik csak a templom miatt jött el Székesfehérvárra. A templom minden egyes rendezvényen nyitva van, látogatható. Ezen kívül csoportokat is fogadunk – vagyunk ketten-hárman, akik vezetést tartunk a csoportoknak, de akár négyfős családokat is fogadunk.

– Ön egyébként mivel foglalkozik?

– Híradástechnikai végzettségem van, és 31 évig dolgoztam a Videotonban, majd egy szervizt működtettem.

– És hogyan került az önkormányzat élére?

– Vannak olyan emberek, akik egy kicsit aktívabbak, mint a többiek. Én is közéjük tartozom. Amikor 1998-ban elkezdtük szervezni az önkormányzatot, akkoriban öt tagból állt a képviselő-testület, amely engem választott meg elnöknek. Ez már az ötödik ciklusom, jelenleg is én vagyok a képviselő-testület elnöke. De valójában ez csak egy titulus. Ha kell, idegeneket vezetek, ha kell, kertészkedem vagy takarítok a templomban, a közösségi házban. Nálunk nincsen olyan, hogy tiszteletdíj, mi ezt a feladatot önkéntes alapon végezzük.

Simon Rita

„A tanévkezdés mindenkinek ugyanolyan izgalmas...”

Ha újra kellene kezdenem az általános iskolát, a Székesfehérvári Vasvári Pál Általános Iskolában szeretnék járni. Persze, nem azért, mert az elsősöket fanfárokkal köszöntik, és mikor megkapják a vasváris nyakkendőket és sálakat az idősebb gyerekektől, akkor válnak az iskola teljes jogú polgáraivá. Nem is azért, mert az iskolának nagy az informatika szaktanterme, és egy hatvan négyzetméteres olvasóterem is van a könyvtárban. A múlt, a történelem színessége, érdekessége, kézfoghatósága, érthetősége és valami furcsa, de megnyugtató érzés miatt járnék oda.

A György Oszkár téren az iskola modern épülettömbje mellett elsétálva kevesen gondolják, hogy nem csak a közeli skanzen miatt járnak történelmi köveken. Ugyanis a jelenlegi iskola elődje korára nézve Székesfehérvár második legidősebb tanodája volt. Az iskola évszázados hagyományok örököseként viszonylag rövid idő alatt komoly presztízst vívott ki magának a Palotavárosban, Székesfehérváron és Fejér megyében egyaránt.

– Jelenleg ötvenhárom alkalmazott dolgozik a gyerekekért és négyszázhuszonhatan kezdik meg az idei tanévet nálunk. Biztos számot persze mindig az első becsengetést követően lehet mondani – mondja Laczkó Gábor igazgató, aki intézményvezetőként a tizennegyedik évét kezdi meg a székesfehérvári Vasvári Pál Általános Iskola élén. A főiskola befejezése óta, 1992-óta lép be minden tanévkezdéskor az épület kapuján, de az első tíz évben, még csak mint történelemtanárról és iskolai könyvtáros erősítette a pedagógusi gárdát.

– A tanévkezdés mindenkinek ugyanolyan izgalmas. A diákoknak az új feladatok, a pedagógusoknak az új szülői kapcsolatok kialakítása, az új osztályok formálása jelentik a kihívást. A hiedelmekkel ellentétben egy iskola mindig nyitva van, még nyáron is. Rengeteg dolgot csak nyáron tudunk elvégezni, ami azonban igényli a jelenlétünket. Ilyenek például az iskola épületét érintő javítások, teremfelújítások, szigetelés, festés. Minden nyáron négy-hat tanterem tud megújulni nálunk – meséli az igazgató.

Laczkó Gábor, a Székesfehérvári Vasvári Pál Általános Iskola igazgatója

A székesfehérvári Vasvári Általános Iskola pincéjében van valami, ami állandó, egyedülálló, több éves munka eredménye – és ami máshol meg nem található kuriózum. Amiért az ország más iskoláiból is érkeznek ide osztályok egy-egy történelem órára. A bárki számára látogatható, több helyiséget elfoglaló és több korszakon átívelő történelmi kiállítás nyugalmat és biztonságot

áraszt. A tárlat részben Bencze Tamás, az I. András Királyi Lovagrend vezetőjének kéznyomát viseli magán. Több száz órányi, kétkézi munkával készítette el és állította fel a középkori Székesfehérvár fallal körülvett, méretarányos makettjét. A hozzá tartozó több mint háromszáz ólomkatona Pánits László keze munkáját dicséri. A többi terepasztalon pedig Szent István uralkodását, a tatárjárás, illetve a II. világháború eseményeit követik le rajzokkal. Egy másik helyiségben egy XVI. századi metszet alapján rekonstruált várkonyha látható, eredeti edényekkel. Az alagsorban eredeti és nem eredeti, de mérethű fegyverek, német és magyar gépkarabélyok is kiállításra kerültek a háborús fényképek, repülő modellek, ágyúgolyók és egy orosz katona ruházata mellett.

– Mindig régész vagy pedagógus akartam lenni. Szeretek gyerekekkel is foglalkozni, ezért nem lettem régész, de hálás vagyok, hogy Siklósi Gyula történész, régész professzor úr megtisztelt a barátságával – árulta el magáról Laczkó Gábor, aki pedagógusként a történelem ismeretére és szeretetére igyekszik nevelni diákjait is. Sőt: a múlt értékeinek megőrzése a tantestületre is jellemző, hiszen az iskola hagyományai közé tartozik, hogy nyugdíjba vonuláskor minden pedagógus kap egy ólomlovagot díszdobozban. Ezzel a távozó kollégák magukkal viszik az iskola emlékét és a történelmi múlt egy szeletét.

A Vasvári Pál Általános Iskola pedagógusai és szakemberei arra törekednek, hogy boldog gyermekként nyújtsanak a tanulóknak – megteremtve ezzel egy szép és tartalmas élet alapjait. A tantestület hitvallása, hogy minden tanulóknak megadják a társadalmi beilleszkedéshez szükséges, korszerű alpműveltséget, és kialakítsák bennük az értékörző és értékteremtő magatartási szokásokat. Ehhez az iskola a gyerekek egyéni képességeit fejlesztve az életben hasznosítható tudást, kreatív és hazafias gondolkodást, az értékek tiszteltését teszi a ballagó vasvárisok tarisznyájába.

Zsida-Domokos Andrea

„Elsődleges célunk, hogy megszüntessük a megbélyegzettséget..”

Az idén ősszel három éve lesz, hogy hivatalosan is megnyitotta kapuit Bőjte Csaba ferences rendi szerzetes napközi otthona, a Szent Imre Iskolaház Székesfehérváron. Bőjte Csaba nevét mindenütt ismerik, az általa létrehozott Dévai Szent Ferenc Alapítvány célja pedig a sanyarú körülmények között élő gyermekek felkarolása, taníttatása, erkölcsi nevelése.

Az alapítvány intézményei közül kettő Fejér megyében található. Polgárdiban a Don Bosco Iskolaház közel négy éve nap mint nap ad rászoruló gyermeknek ételt, szeretetet és odafigyelést. A Szent Imre Iskolaház pedig 2012 novemberében, védőszentje ünnepén kezdte meg működését – és azóta is folyamatosan telik a ház rászoruló gyerekekkel. Jelenleg húsz nehéz sorsú székesfehérvári gyerek élvezi a napközi otthon oltalmát. Az állam foglalkozik ugyan a gyermekvédelemmel, de fontos lenne, hogy a civilek is odaálljanak az állam mellé, megpróbálják segíteni a hatékonyabb működés érdekében. Nem a hatóságok helyett, hanem velük együtt dolgoznak az iskolaházakban, amelyek segítségével nagyon sok gyermeket lehet megmenteni az elkallódástól, az elsodródástól. Az iskolaházak munkatársai szerint minden településen kellene, hogy üzemeljen napközi otthon, egy olyan mentőcsónak, amely három éve indult el Székesfehérváron, Németh Ádám intézményvezető irányításával.

dolgokban is, mint például a fogmosás vagy a fésülködés.

– Hozzánk szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek járnak. A nagy részük a hónap végi utolsó hétvégén nem tud már otthon enni, mert nincs étel az asztalon. Van olyan családjuk, ahol meghalt az anyuka, és az édesapa egyedül maradt több gyermekkel. Mindent megtesz, hogy ellássa a gyerekeket, háztartást vezet, dolgozik, de szüksége van arra, hogy valaki besegítsen neki, tanuljon a gyerekekkel. Vannak szép ruháink, melyeket jólelkű adományozóktól kapunk és a rászoruló gyerekeknek tudunk biztosítani. Nálunk a gyerekek naponta meg is fürdenek, és ez is egy plusz segítség a családnak a számláik csökkentésében. Mi pedig biztosan tudjuk, hogy ápolatlan, csinosan, tele hassal mennek másnap az iskolába, és nem közösisítik ki őket a megjelenésük miatt. Elsődleges célunk, hogy ezeknek a gyerekeknek megszüntessük az egész eddigi életükre jellemző megbélyegzettségüket, és hogy könnyebben elfogadják őket a közösség – mondja Németh Ádám.

A napközi otthon alapvetően hétköznap délutánként egy órától este fél nyolcig van nyitva a Szűnyog utcában. Vannak azonban különleges alkalmak, advent hétvégéi, farsang időszak, gyereknapi, amikor hétvégén is elérhető a ház szolgáltatása. A három és tizennyolc év közötti gyerekek óvodai, iskolai ebéd vagy tanulás után érkeznek ide. A legtöbb gondozott Székesfehé-

Németh Ádám, intézményvezető

ket, amelyek megvásárlásával a gondozott gyerekeket és az iskolaházat is lehet támogatni.

– Nagyon hálásak vagyunk a székesfehérvári polgároknak, mert kapunk ruhákat, és a spájzunk még sosem ürült ki. Nem hatalmas a csoportlétszám nálunk, de nekünk az is nagy segítség, ha valaki egy vacsorának való mennyiségű étellel hozzá tud járulni a működésünkhöz. Volt olyan, hogy valaki a közelben levő áruházból hozott lisztet, sajtot, és abból aznap tudunk sajtos pogácsát sütni. Mivel a gyerekek nálunk kapnak enni és itt mosakodnak, mossuk a ruhákat, így az elfogyó termékek utánpótlására mindig nagy szükségünk van – emelte ki Németh Ádám.

Az iskolaháznak jelenleg egy alkalmazottja és több önkéntese van, így mindig akad, aki ételt készít. Előfordul, hogy az idősebb gondozott lányok is beállnak a főzőkanál mellé. Az önkéntesek a konyhában, tantárgyak tanulásánál, az adományként kapott ruhák válogatásánál, kerti munkákban végzik fáradságtalanul a feladatokat. Az intézményvezető fogja össze és

– Egyetemista koromban olvastam Bőjte Csaba testvér könyveit, amelyek nagy hatással voltak rám. Két gyerekkori barátommal elmentem Dévára, ahol egészen megfogott bennünket az, ahogy Csaba testvér és a munkatársai foglalkoznak a gyerekekkel. Következő nyáron már mi szerveztünk tábort a dévai gyerekeknek, így ismertem meg Csaba testvért, a munkásságát és a Dévai Szent Ferenc Alapítványt. Magyarországon 2011-ben nyílt meg az első napközi otthon, a Don Bosco Iskolaház Polgárdin, és mi az ő mintájukra működünk. Az intézmény vezetője akkor még csak menyasszonyom volt, aki tanító és fejlesztő pedagógus egyben, én pedig önkéntesként segítettem nekik. A sikerüket látva felmerült az igény egy székesfehérvári napközi otthonra is. Az alapítványnál tudták, hogy tanár végzettségem van, és azt is, hogy örömmel megyek a Polgárdiban levő gyerekekhez. A harmadik dolog pedig, ami miatt rám esett a választás a székesfehérvári intézmény vezetésénél, hogy abban az időben feleségemtől száz kilométerre levő településen tanítottam középiskolában matematikát, és szerettem volna hozzá közelebb lenni – meséli az intézményvezető.

Ha egy gyermek meginog vagy bármiféle gonddal, problémával küszködik, bekopoghat az iskolaházba, elmondhatja, ami a szívét nyomja: hogy nem ebédelt vagy éppen nincsen füzet. Itt mindig szeretettel fogadják, meghallgatják. A segítők – ha úgy érzik, erre van szükség – természetesen közvetíthetik a problémát a hatóság, az iskola vagy a szülők felé. Az intézmény a család funkcióit szeretné pótolni, egészen az olyan apróságoknak tűnő

váron jelenleg felső tagozatos, de van óvodás és középiskolából ballagó fiatal is az iskolaház szárnyai alatt. Az önkéntesek nagy része pedagógiai végzettségű, így a gyerekek fokozottabb figyelem alatt tudnak tanulni délután.

– Nálunk az iskolaházban a tanár nem egy katedrálról szól a gyerekekhez és első sorban nem oktat, hanem atyai jó barátként igyekszik nevelni. Számomra egy matematikai tételnél sokkal izgalmasabb dolog, hogy hogyan neveljük kintartásra, őszinteségre, határozottságra a nálunk megforduló gyerekeket. Délutánként a saját gyermekeink is velünk vannak, akik hét- és hatévesek, illetve a legkisebb hét hónapos.

A tanulás mellett a gyerekek az otthon udvarán bújósckáznak, fociznak, barkácsolnak, játszanak, kertészkednek, fát ültetnek, vagy együtt készítik az uzsonnát. Készítenek szörpöt és különböző emléktárgyakat, madáretető-

koordinálja az önkénteseket, akik nagyon sokat tesznek hozzá a napközi otthon sikeres működéséhez.

– Van rengeteg sikerélményünk, ami lehet akár egy jól sikerült dolgozat, amire együtt készültünk velük – vagy egy jó szokás, amivel otthon példát tudnak mutatni a szülőknek a nálunk megforduló gyerekek. Nekünk ezek nagy dolgok – zárja gondolatait az iskolaház vezetője.

A napközi otthonban azt szeretnék, hogy a gyerekek minden olyan tudást sajátítsanak el nálunk, amit normális esetben, egy ép családban a szülőktől tanulnának meg. Egymást erősítve válhatnak barátokká az itt gondozott fiatalok, és találhatnak olyan atyai jó barátokat, akiknek tanácsaira és segítségére bármikor számíthatnak.

Zsida-Domokos Andrea

Programok, rendezvények

Szeptember 9. 15:00

Műemléki séta a Rác utcában II.

Rác utca, Szerb Ortodox templom
Az Alapítvány a Magyar Műemléki Topográfia Támogatására folytatja nagy sikerű műemléki sétáit. A júniusban tartott Rác utcai séta folytatásaként ezúttal a Szerb Ortodox templomot és a székesfehérvári szerbség történetét ismerhetik meg az érdeklődők. A program során levetítésre kerül egy, az 1972-ben forgatott amatőr film, amelyet Kovács Jenő készített két társával a belvárosról és a Rác utcáról. A rendezvény ingyenes, de előzetes regisztrációhoz kötött, melyet a topografia@echomail.hu e-mail címen vagy a +36-30/607-4729-es telefonszámon tehetnek meg.

Szeptember 9. 17:00

Az Isten szónoka című film vetítése

Szent István Hitoktatási és Művelődési Ház (Liszt Ferenc utca 1.)
A Pádúai Szent Antalról szóló, 100 perces, olasz filmdrámát tekinthetik meg az érdeklődők. A belépődíj 400 forint/fő.

Szeptember 11. 17:40

Fehérvár Feszt

Horvát István utca, GP benzinkút mögötti csarnok
Idén ötödik alkalommal kerül megrendezésre a különböző zenei irányzatokat felvonultató rendezvény, melyen helyi civil szervezetekkel és kulturális műsorokkal is találkozhatnak a résztvevők.

Fellépők:

1. Színpad (Csarnok)

18:00 Cliff Generation
19:00 Idő van
20:00 Sidol
21:00 Fueled
22:00 Fegyelmező részleg
23:10 End of paradise

2. Színpad (Nyolcas színpad)

17:40 Recalling Dreams
18:40 Passz
19:40 Stay Wolf
20:40 noTs
21:40 Eclipse of the Sun
22:40 Last Man Standing
23:40 KMK
00:40 L.E.P.R.A.

Szeptember 12-13.

XI. Fehérvári Leccsófőző Vigasság

Belváros – Zichy liget – Móri út
A szeptember 12-én és 13-án zajló kétnapos esemény nemcsak a főzőcsapatoknak kínál szórakozási lehetőséget, hanem annak a sok ezer embernek is, akik látogatóként érkeznek ide. Szombaton a Zichy ligetben színes programokkal, kreatív foglalkozásokkal és színpadi gyermekműsorokkal várják a családokat, a bográcok között pedig különböző zenei formációk szórakoztatják majd a főzőket és vendégeiket. Vasárnap egy különleges, magyar nemzeti értékek és hungarikumok köré szerveződő napra invitálják az érdeklődőket, Székesfehérvár és Fejér megye értékeit bemutató színpadi produkciókkal, imázsfilmekkel, kiállításokkal és vásárral.

Programajánló

Szeptember 13. 16:00

V. Székesfehérvári Kamarakórus Fesztivál

Szent István Hitoktatási és Művelődési Ház, Szent István terem (Liszt Ferenc utca 1.)
Minden érdeklődőt várunk a VoxMirabilis Kamarakórus rendezésében tartott fesztiválra, melynek fővédnökei Spányi Antal megyéspüspök és Miklósa Erika Kossuth- és Liszt-díjas operaénekes.

Program:

16:00 Kórusműhely:

Dr. Kutnyánszky Csaba a Liszt Ferenc Zeneakadémia rektorhelyettese vezetésével

18:00 Kórusok hangversenye:

Teleki Blanka Gimnázium Fiúkórusa – Székesfehérvár, Bányász Kórus – Pécs, Szeráfi Kórus – Pécs, CoraleMontefiore Kórus – Olaszország, Marche, Gizella Nőkár – Veszprém, VoxMirabilis Kamarakórus – Székesfehérvár

VoxMirabilis vándordíj átadása

Szeptember 13.

Börgöndi repülőnap

Börgöndi repülőtér

A repülés minden ága képviselteti magát, lesznek ejtőernyősök, sárkányrepülők, vitorlázó repülőök égen és földön. Egész napos családi kikapcsolódás, színpadi és gyermekprogramok, hagyományörzők bemutatója és sok más érdekesség – nem csak a repülés szerelmeseinek.

Szeptember 16. 17:30

Dr. Pécsi Rita neveléskutató előadás-sorozata

Szent István Hitoktatási és Művelődési Ház (Liszt Ferenc utca 1.)

Az első előadás témája:

„Akarom a jót és teszem a rosszat” – Miért van ez így? – Az érzelmi intelligencia – a sikeres nevelés kulcsa. Mit kezdünk az öröklött adottságokkal? Miért nem működik, pedig százszor is elmondjuk? Mekkora az IQ szerepe az életben való boldogulásban?

Belépő: 800 forint/fő

Szeptember 19.

Nyitott templomok napja

Nádasdy-kastély, Nádasdladány

Kétszáz éves fennállását ünnepli a nádasdladányi klasszicista stílusú református templom, melynek megtekintése mellett egy kis kiállítás keretében pillanthat bele a látogató a helyi egyház történetébe. A program 17 órakor a nádasdladányi Nádasdy-kastélyban folytatódik egy jótékonyági koncerttel, melynek célja a templom tetőszerkezetének felújításához szükséges hiányzó pénzösszeg összegyűjtése. A fellépők – MH Veszprém Helyőrségi Zenekar, Csizmadia Géza és a Csetényi Református Kórus, továbbá a székesfehérvári Primavera Kórus – állnak színvonalas műsoraikkal a nemes ügy mellé. További információk: www.ars-sacra.hu/index.php

Szeptember 19. 10:00

Civil Nap

Városház tér

Székesfehérvár Megyei Jogú Önkormányzat szervezésében kerül sor az idei évben is a Civil Napra, melynek mottója: „Civilek az ifúságért”. A rendezvényen olyan civil szervezetek települnek ki, melyek tevékenységükkel segítik a helyi fiatalok életét rendezvényeikkel, szolgáltatásaikkal.

Szeptember 20. 13:00

Egészségnap az Oltalom Alapítvány szervezésében

Művészetek Háza (III. Béla király tér 1.)

Egészségmegőrzéssel kapcsolatos előadások hangzanak el, melyek mellett az érdeklődők bemutatókon, tanácsadásokon és állapotfelmérésen is részt vehetnek.

Az előadások témái:

A túlevés, mint hiánytünet. Az étkezés, mint a fizikai és lelki állapotunk tükré.

– Előadó: Tóth Gábor

Savas eső az elménkben?

– Előadó: Hites Gábor

Miként változtassunk a szokásainkon?

Előadó: Csengei Károly

További információ kérhető a +36-20/410-4878-as telefonszámon.

Ahol mindig nyitva az ajtó

Sűrű nyár van a Fehérvári Kézművesek Egyesülete mögött. Szenci Jánosné elnök fáradtan, de mosolyogva meséli az elmúlt hónapok élményeit. Tűzzel-Vassal Fesztivál, nyári táborok, Fazekasok utcája, Mesterségek Ünnepe. Az új évszak beköszöntével nem lankad az egyesületi tagok tevékenysége: népi játszóház-vezetői tanfolyam indul, részt vesznek a Civil Napon, kezdődnek a szakkörök – és bármilyen messze van, már készülődnek az adventre.

– A legszembetűnőbb dolog az egyesülettel kapcsolatban az a környezet, ahol a központjuk található, a Rác utca 27 szám alatt. Mit kell tudnunk az utcáról, az épületről?

– Ez egy nagyon érdekes utca, és azt tapasztaljuk, hogy a fehérváriak sem ismerik. Sokan betérnek ide, megkérdezik, mi ez a ház, mi ez az utca, mi pedig mesélünk nekik. Ez a hely tulajdonképpen egy csoda: az utca a lakótelep rengetegében is

va áll a Rác utca 27. számú ház ajtaja –, aki betér hozzánk, annak megmutatjuk a házat, mesélünk a régi Rác utcáról.

– Mit kínál ez a ház?

– A tágas udvar mellett van egy vászonszövő műhelyünk, valamint egy kiállítóterem is használatos közösségi termünk. Sőt, még kovácsműhelyünk is van, ami jelenleg még kihasználatlan, de várjuk a fémes, vasas szakma képviselőit. Összejöttek, játszóházak, kézműves bemutatók és foglalkozások megrendezéséhez kiválóak ezek a terek.

Egész évben rendszeres programokkal várjuk az érdeklődőket. Szakköreink a bútorfestés, gobelinszövés, gyapjúszövés, valamint vászonszövés. Ezekhez bárki csatlakozhat, hétköznap délutánonként vannak a foglalkozásaink. Évek óta szakmai napokat is tartunk, ami azt jelenti, hogy összegyűjtjük egy-egy szakágból azt, ami érdekes, és bemutatjuk. Ilyen a fonó-szövő nap,

megmaradt érintetlenül. Én egy kis gyöngyszemnek hívom, mert aki bejön ide, az visszautazik a múltba úgy száz évet, és rájön, hogy milyen is lehetett akkoriban itt élni, így élni.

– Hogyan került Önökhöz az épület?

– Magát a házat 2008-2009 környékén kaptuk meg, teljesen romos állapotban. Az akkori vezetői tagok mentek el a város akkori polgármesteréhez, és kérték el használatra. Meg is kapták azzal a feltétellel, hogy hozzák rendbe. Pályázati úton sikerült forrást találniuk a felújításra, és végül 2010-ben avatták fel. Nagyon sok helyi vállalkozó segített, a szakmunkásképző iskolák diákjai pedig mesterségüket gyakorolva újították fel az épületet. Az önkormányzat és az egyesület együttműködése továbbra is fennáll, határozatlan időre megkaptuk az épületet, a város anyagiilag támogatja az egyesületet, cserébe programokat biztosítunk a városnak, a város lakóinak. Azt szeretnénk, ha léttel teli lenne az utca, nyüzsgőne, pezsegne minden, rengeteg ember megfordulna itt. Ezt jelenleg egy évben csak egy nap tudjuk elérni, mégpedig a Tűzzel-Vassal Fesztivál idején. Most, hogy van egy munkatársunk a kulturális közfoglalkoztatás révén – így mindig nyt-

amit harmadik éve rendeztünk meg februárban. Április végén volt a gyöngyös nap, ősszel pedig szálal anyag napot tartunk majd. Azt kell mondanom, szakmai körökben is hiánypótlóak ezek a napok, hiszen jól érzik magukat a kézművesek, élvezik, hogy most nem nekik kell foglalkozást tartaniuk, hanem ők is végre fűzhetnek, varrhatnak, molyolhatnak egy kicsit.

– Sűrű nyár áll az egyesület mögött...

– Igen, ez a nyár nem a pihenésről szól. Kezdtük mindjárt június 20-án a Tűzzel-Vassal Fesztivállal, ami a késések, késkészítők és fegyverkovácsok országos találkozója. Idén tizenkettőedik alkalommal rendeztük meg, és rekordszámú, negyven késes-késkészítő jelent meg. Idén is elkértük a Rác utcai házak udvarát, megtöltöttük programokkal, bemutatókkal. Szabványállítást rendeztünk az egyik házban, itt az országban egyedülálló ritkaságokat láthattak az érdeklődők. Rengetegen jöttek el a programra, és nagyon sok pozitív visszajelzést kaptunk. Alig fejeződött be a fesztivál, indultak is az egyhetes táboraink: asszonyműhely, kosárfonó tábor, gyöngyöstábor volt az ez évi kínálat. Mind-egyikre nagy volt az érdeklődés, így jövőre is szeretnénk ezeket megszervezni.

Augusztusban egy új programmal jelentünk meg a városiakok előtt: kinyitott a Kézművesek utcája a Koronázási Ünnepi Játékok alatt. Fazekas bemutatót tartottunk, egy pavilonban mutatták be a mesteremberek azt, hogy a különböző korokban milyen módon formázták az edényeket agyagból. Akik eljöttek, nagyon jól érezték magukat. Azt mondták, volt idő arra, hogy megnézegezzék a dolgokat, hogy kérdezzenek, és mindent kipróbálhattak saját kezűleg is. Az első napon még kevesen jöttek, aztán egyre többen. Majd ha beleivódik a köztudatba, hogy itt mesterségek utcája van a Játékok alatt, akkor reméljük hasonló lesz majd a látogatottsága, mint a Tűzzel-Vassal Fesztiválnak. A Mesterségek Ünnepével zártuk a nyarat. Immáron tizenhatodik alkalommal vett részt az egyesületünk a programon a Budai Várban. Augusztus 20-23 között az asszonyműhelyünkkel vártuk az érdeklődőket, akik szép számban meg is jelentek és rengeteget kérdeztek.

– Most már jöhet a pihenés?

– A nyári pihenő után most kezdődnek a szakköreink. Ezen kívül a Kresz Mária Alapítvánnyal közösen meghirdettünk egy népi játszóház vezetői tanfolyamot, amelyet szeptemberben indítunk el. A képzés ideje alatt a hallgatók megismerik a hagyományos népi kézműves technikákat, az ünnepkörök és jeles napok szokásait. A kézműves foglalkozásokat pedig néprajzi előadások egészítik majd ki. A tanfolyam 120 órás akkreditált képzés, elég sokan jelentkeztek rá, lehet, hogy két csoportot kell indítanunk. Tehát mondhatom, hogy ősszel sem állunk meg. Aztán már itt is van november utolsó hete, amikor meghirdetjük idén is a Betlehemi szép csillag pályázatunkat. Most is természetes alpanyagból készült műveket várunk: ki hogyan látja a betlehemi jelenetet, kinek mit jelent. A beérkezett műveket pedig kiállítjuk a Szent István Művelődési Házban. Ezzel el is indul az advent időszaka, a Püspöki Palota udvarában lehet majd megtalálni a hétvégeken egyesületünk tagjait. És persze ezen programokon kívül is várunk minden érdeklődőt a Kézművesek Házában. Az ajtó mindig nyitva áll.

Simon Rita

Bővül a székesfehérvári kerékpárút-hálózat

200 millió forintos támogatást nyert el Székesfehérvár Önkormányzata a város kerékpárút-hálózatának fejlesztésére a Japán utca – Amerikai fasor – Holland fasor mentén. Az év végéig a 8. számú főúttal párhuzamosan gyalogutat és kerékpárutat alakítanak ki 1880 méter hosszúságban, a Magyar Kerékpáros Klubbal egyeztetve. A megépülő kerékpárúttal biztosítják a Sóstó Ipari Park megközelítését, és hálózati kapcsolat jön létre a már meglévő bicikliutak között is. Minderről Törő Gábor országgyűlési képviselő és dr. Cser-Palkovics András polgármester adott tájékoztatást a Sóstó Ipari Parkban.

Törő Gábor országgyűlési képviselő a helyszínen tartott sajtótájékoztatóján elmondta: a 2007–2013-as európai uniós támogatási ciklus forrásaira újból megnyitott pályázat során a főutak melletti, már létező kerékpárutakat összekötő, néhány kilométeres szakaszokra lehetett pályázni. „Székesfehérvár élt ezzel a lehetőséggel, így egy régóta várt fejlesztés valósulhat meg. Az év végével elkészülő beruházással teljessé válik a hálózati kapcsolat a már meglévő alsóvárosi kerékpárúttal, ami a Piac tér – Palotai úton keresztül összeköttetésben van a Székesfehérvár – Iszkaszentgyörgy kerékpárúttal is. Ezáltal egészen a Bakony lábától kezdve a Sóstó Ipari Parkig már 14 kilométer összefüggő kerékpárút-hálózat alakul ki. Így a térségből két keréken érkezők, munkavállalók és vásárlók egyaránt biztonságosan tudják megközelíteni a Sóstó Ipari Parkot” – hangsúlyozta Törő Gábor.

A nyertes pályázat jelentőségéről szólva dr. Cser-Palkovics András polgármester kiemelte: a Sóstó Ipari Parkban közel negyven cég működik, amelyek több mint tízezer dolgozót foglalkoztatnak, emellett több kereskedelmi célú, forgalomvonzó létesítmény is található a területen. „A város szempontjából egy nagyon fontos és szimbolikus fejlesztést kezdetünk el és fejezhetünk be ebben az esztendőben. Azt gondolom, hogy a Sóstó Ipari Parkban dolgozó több mint tízezer munkavállalónak hatalmas könnyebbséget jelent majd a kerékpárút-hálózat fejlesztése. Néhány hónappal ezelőtt már egyeztetünk arról a cégek képviselőivel,

mekkora igény mutatkozik arra, hogy a kerékpáros közlekedést is hozzá lehessen kapcsolni az ország egyik legnagyobb ipari parkjához. A közös cél érdekében az itt működő cégek felajánlották anyagi hozzájárulásukat, amelyet azonban – a sikeres pályázatnak köszönhetően – most másra fordíthatnak.” Székesfehérvár polgármestere arra kérte a sajtótájékoztatóján megjelent cégek képviselőit: ha lehetőségük nyílik rá, járuljanak hozzá a Sóstó Ipari Park környezetének további szépítéséhez.

Dr. Cser-Palkovics András a jövőre nézve fontosnak nevezte azt is, hogy az új kerékpárút szakasz kapcsolódik majd a megyei területfejlesztési programban szereplő Tác-Gorsium ke-

Fotó: Simon Erika

rékpáros megközelítésének tervezett nyomvonalához, amelynek külterületi vezetése az Amerikai fasor folytatásában, a meglévő autópálya híd felé várható. Ez a nyomvonal később Csösz – Soponya – Aba – Káloz települések Székesfehérvárral való kerékpáros összekötését is szolgálja. A projekt közelében várható a közeljövő legnagyobb kerékpáros fejlesztése, a Budapest – Balaton kerékpárút, amelynek tervezett nyomvonalához a kapcsolat a Vásárhelyi úton indulva alakítható majd ki.

(forrás: okkfehevar.hu)

Stratégiai partnerségi megállapodást kötött az Óbudai Egyetem és a Macher Kft.

Fotó: Simon Erika

A Sapa Profiles Kft., a VIDEOTON Holding Zrt., a DENSO Gyártó Magyarország Kft., az ARAK, az Emerson Process Management Magyarország Kft. után újabb stratégiai partnerrel kötött megállapodást az Óbudai Egyetem. Az új partner – a székesfehérvári kis- és középvállalkozások közül elsőként – a Macher Gépészeti és Elektronikai Kft., amelynek neve az idők során egybeforrt városunkban a minőségi gyártás, a folyamatos megújulás, valamint a családbarát munkahely szavakkal.

A stratégiai partnerség számos együttműködési lehetőséget kínál. A Macher Kft. a most induló mérnök-informatikus alapképzési szakon 1

hallgatót fogad vállalati partnerként. A cég 2016 szeptemberétől duális gépészmérnök alapszakon 2 hallgató, duális villamosmérnök alapszakon 1 hallgató gyakorlati képzésében vesz részt. A hagyományos képzésben részt vevő hallgatók szakdolgozatot írhatnak, vagy nyári szakmai gyakorlatukat teljesíthetik a cégnél.

A huszonöt éve működő Macher Kft. és az Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kara meghatározó szerepet töltenek be az innovációban és a gazdaságfejlesztésben. A mostani megállapodással a cég és az intézmény kifejezték hosszú távú stratégiai partnerségüket és elköteleződésüket Székesfehérvár és térsége társadalmi-gazdasági fejlődése iránt.

Több férőhely a Maroshegyi Óvodában

Maroshegyen 125 millió forintos beruházás keretében két új csoportszobával bővült az óvoda. A berendezésekre és a játszóeszközökre ezen felül 10 millió forintot kapott az intézmény. Az új épületrész bejárásakor a város polgármestere és alpolgármestere az óvodaigazgató vezette körbe.

Mint azt dr. Cser-Palkovics András polgármester a sajtó képviselőinek elmondta, a 125 millió forintos beruházáshoz a forrásokat teljes egészében a város költségvetése biztosította. Ez része az ideai Ybl intézmény-felújítási programnak, amiből 250 millió forintot költ a város óvoda-felújításra és karbantartásra – a legnagyobb beruházás a Maroshegyi Óvoda bővítése. A polgármester hozzátette azt is, hogy az új európai uniós időszak tervezésében szó van több óvoda bővítéséről, illetve számos óvoda felújításáról, korszerűsítéséről, amivel az üzemeltetési költségeket

csökkenteni lehet. A felszabaduló forrásokat Székesfehérvár ebben a szektorban hagyja, új férőhelyek létrehozására, vagy további felújításokra, minőségi javításra, adott esetben játszóeszközökre felhasználva ezeket.

Az 500 négyzetméteren megvalósult óvodai beruházás során két csoportszobát alakítottak ki, vizesblokkokkal. A só-szoba és a modern eszközökkel felszerelt tornaterem szolgálja a jövőben a kisgyerekek egészségét, valamint lehetőséget biztosít mozgásigényük kielégítésére. Ezen túl az új épületrészben a nevelők számára is kialakítottak egy öltözőhelyiséget.

Békésiné Kimiti Ágnes óvodaigazgató elmondta: az új épületrész megépítésével az eddigi 221 gyerek mellé további 50 kiscsoportos óvodás felvételét tudták biztosítani. Így október 1-jétől – ahogy az új épületrész hatósági engedélyeztetése is megtörténik – már a két új csoportszobában is fogadják a kicsiket.

Fotó: Simon Erika

Kilencvenedik születésnapja alkalmából köszöntötték Füzesi Lászlónét

Újabb székesfehérvári polgárt köszöntöttek kilencvenedik születésnapja alkalmából. Az ünnepelt ezúttal Füzesi Lászlóné volt, akit Lehel utcai otthonában látogatott meg csütörtökön délelőtt Deák Lajosné önkormányzati képviselő. Irénke néni nagy örömmel vette át a számára készített ajándékosmagot, virágcsokrot és a miniszterelnök által aláírt emléklapot.

Fotó: Simon Erika

Füzesi Lászlóné alföldi származású, Köröstarcsán született 1925. augusztus 21-én. Három fiútestvére mellett ő volt az egyedüli lánygyermek a családban. 1947. október 26-án kötött házasságot, férjével négy gyermeket, két fiút és két lányt neveltek fel odaadással, nagy szeretetben. Eleinte Nagydorogon laktak, ahol Irénke néni háztartásbeliként dolgozott, hiszen a családja fenntartása és a háztáji feladatok bőven adtak munkát számára. Később, amikor gyermekei iskolás korúak lettek, Jászkiséren,

a takarékszövetkezetben helyezkedett el, majd Jászberényben, a földhivatalban kapott munkát, ahol évtizedeket töltött nyugdíjba vonulásáig. Férjével 1982-ben költöztek az Alföldről Székesfehérvárra, hogy egyik lányuk közelében élhessenek. Gyermekeik nyolc unokával és hét dédunokával ajándékozták meg őket.

A jeles nap alkalmából Deák Lajosné önkormányzati képviselő is tiszteletét tette az ünnepelnél, átadta számára a miniszterelnök által aláírt emléklapot, valamint Székesfehérvár városa és dr. Cser-Palkovics András polgármester nevében egy ajándékosmagot és virágcsokrot is. „Nagy örömmre szolgál, hogy körzetemben egy újabb 90 éves polgárt köszönthetünk. Városunkban nagyon fontos a helyi értékek megtartása, és azok megfelelő módon való értékelése, hiszen akinek nincs múltja, annak nincs jövője sem” – hangsúlyozta a képviselő, aki jó egészséget, sok szeretetet kívánt Irénke néninek.

A köszöntésen elhangzott, hogy Irénke néni ma is nagyon aktívan éli mindennapjait, rendkívül finoman süt, főz, imádja a keresztretjé nyeket, és soha nem pihen le délutánonként, inkább tevékenykedik valamit. Nagyon precíz, otthonában tisztaság és rend uralkodik. Ügyeinek intézésében, a mindennapokban nagy segítség és megnyugvást jelent számára, hogy a közelében élő lányával szoros, meghitt kapcsolatban vannak. Irénke néni és férje szigorúan, de nagy szeretetben nevelték gyermekeiket a számukra oly fontos alapvető értékekre, a tisztességre, a becsületre és a munka tiszteltetésére. Mindez meghozta a gyümölcsöt, hiszen Irénke néni nagy szeretet és veszi körül, szűk családi köre ma már harminc tagot számlál.

(forrás: okkfehevar.hu)

Bronzba öntött találkozás a királyi város kapujában

Köztéri alkotással tiszteleg Székesfehérvár **Aba-Novák Vilmos munkássága előtt. Pogány Gábor Benő szobrászművész alkotását, amely augusztus vége óta a Koronázó teret díszíti, L. Simon László, a Miniszterelnökség parlamenti államtitkára és Dr. Cser-Palkovics András polgármester adta át.**

Ünnepélyes keretek között avatták fel Aba-Novák Vilmos festőművész szobrát a Koronázó téren. Pogány Gábor Benő bronz alkotása, amely Aba-Novák Vilmost pipával a szájában, a kezeiben ecseteket tartva, jobb kezét éppen alkotásra emelve ábrázolja, a Nemzeti Emlékhely közvetlen szomszédságában áll. Így emlékeztetve az arra járókat, hogy Aba-Novák három fehérvári alkotása közül az egyik ismert műve Szent István mauzóleumának falát díszíti.

A szobor avatásán Székesfehérvár polgármestere mondott köszöntőt. Dr. Cser-Palkovics András örömet fejezte ki, hogy egy újabb alkotással gazdagodik Székesfehérvár egyik legfontosabb közterülete. Kihangsúlyozta, hogy a város életében megjelenő értékek – melyek hosszú évszázadokon keresztül jönnek létre – mindig kötődtek személyiségekhez. „Gazdag az a város, amely olyan műkincsekkel, olyan alkotásokkal büszkélkedhet, olyan történelmi helyekkel, nevezetességekkel és történelmi eseményekkel, mint Székesfehérvár. Abba a több mint ezer évbe fejezetet írni, már önmagában jelzi, hogy valaki valami nagy dolgot tett a közösségért. Úgy gondolom, hogy Aba-Novák Vilmos ilyen személyiség volt” – fogalmazott a polgármester.

Dr. Cser-Palkovics András beszélt arról is, hogy mennyi mindent köszönhet a város a festőművésznek, és mennyi mindennel vagyunk adósai. Beszédében kitért arra, hogy a művész alkotásait évtizedekig nem lehetett látni, mert azokat lemezolták. A legjelentősebbek viszont a restaurálásnak köszönhetően megvannak, és mind a fehérváriak, mind az ide látogatók megcsodálhatják ezeket. Úgy, ahogyan ő maga is, amikor kilép az irodájából, hiszen a város egy csodálatos történelmi évét, az 1938-as Szent István Év eseményeit eleveníti fel Aba-Novák seccoja a városháza emeleti folyosóján.

Székesfehérvár az elmúlt években is mindent megtett és ma is megtesz azért, hogy a modern magyar festészet legjelentősebb alkotói között számon tartott Aba-Novák Vilmos egyéni és örök érvényű művészete minél szélesebb körben ismertté váljon. „Aba-Novák Vilmos szobra most egy emblemikus helyen áll, mintegy rátekintve saját alkotására” – zárta beszédét a polgármester, majd köszönetet mondott mindenkinek, akinek része volt abban, hogy ez a szoboravatás megtörténhetett.

Pogány Gábor Benő szobrászművész alkotásának avatóján a város előljárói, intézményvezetői, az érdeklődő fehérváriak és turisták mellett jelen volt a katarai nagykövet is, aki a Miniszterelnökség parlamenti államtitkárával érkezett az ünnepségre.

Avatóbeszédében L. Simon László államtitkár úgy fogalmazott: a szobor avatása nemcsak Aba-Novák Vilmosnak, hanem a fehérváriaknak, a magyar művészet szerelmeseinek és az alkotó

L. Simon László államtitkár és Cser-Palkovics András polgármester az alkotóval, Pogány Gábor Benő szobrászművésszel az avatóünnepségen

művészetét szerető közönségnek is egyaránt egy újabb elégtétel. Felidézte, hogy a kommunista diktatúra éveiben Aba-Novák fehérvári seccoit lemeszelték, csak a sorsnak és néhány jólelkű embernek köszönhető, hogy nem verték le azokat a vakolattal együtt. Hozzátette: Pogány Gábor Benő alkotása újabb bizonyítéka annak, hogy a szellemi sírból, ahová ellenfelei szánták a művészt, van feltámadás. De mint mondta, nem csupán Aba-Novák feltámadásáról beszélhetünk, hanem a királyi városról is, amelyet deszakralizáltak, és meg akartak fosztani múltjától, azaz az államalapításhoz és első szent királyunkhoz kötődő identitásától.

L. Simon László hangsúlyozta: „Előttünk áll egy korábban csak fényképek alapján elképzelt, robotsztus, tekintélyt parancsoló alak, aki na-

gyon fiatalon, negyvenhét évesen halt meg, de fantasztikusan gazdag életművet hagyott ránk. Érett alkotónak, határozott, erős férfinak látjuk, hiába is keresnénk markáns arcvonásai mögött az éppen száz évvel ezelőtt a nagy háború poklában megsebesült huszonegy éves fiatalembert, aki harmincegy hónapig szolgált a fronton. Azt azonban tudjuk, hogy nemcsak a nagy háborúban, hanem a hétköznapiakban is hős volt, aki a hazájához és a nemzetéhez mindig hű maradt. Aba-Novák Vilmosnak, ennek a nagyszerű magyar festőnek és a kiváló kortárs szobrásznak, Pogány Gábor Benőnek a bronzba öntött találkozás a királyi város kapujában, Szent István szarkofágjának közelében egy újabb példa arra, hogy van feltámadás a szellemi sírból, és van közös magyar jövő.”

Felelős polgári magatartással a banki tartozások ügyében

A devizaszerződésekkel kapcsolatos problémák megoldási lehetőségeiről adott tájékoztatást augusztus végén a Fehérvári Civil Központban a Devizaszerződés Kezelő Iroda. Az érintett témakörök között szerepeltek egyebek között a peres és végrehajtási eljárások, a magáncsőd és a Nemzeti Eszközkezelő Zrt. megoldásai, az egyezség lehetőségei, valamint a forintosítás. A sajtótájékoztatót vezényelték Törteli Zoltán, a MOST Cselekvők Egyesületének elnöke és Róth Péter, Székesfehérvár Megyei Jogú Város alpolgármestere.

„A bankok részéről az eddigénél sokkal nagyobb rugalmasságot tapasztalunk a megnövekedett számú peres eljárások kapcsán” – kezdte a sajtótájékoztatót Törteli Zoltán, a MOST Cselekvők Egyesületének elnöke. A 2012 óta működő civil szervezet a korábban felvett hitelek miatt rossz helyzetbe került polgárokon segít olyan szolgáltatásokkal, amelyek jogi és pénzügyi kérdésekben nyújtanak támogatást, hogy az adott problémákra megoldást találjanak – például értékesítéssel, peres eljárással, vagy egyezséggel. Az egyesület elnöke a természetes személyek adósságrendeziéséről, illetve a magáncsödről szóló, szeptemberben hatályba lépő törvény fontosságát és a Nemzeti Eszközkezelő Zrt-re vonatkozó jogszabályok változását hangsúlyozta, hiszen ezek a nehéz helyzetben lévő, eladósodott ügyfelek élethelyzetének megfelelő megoldási lehetőségeit bővíthetik.

Róth Péter alpolgármester emlékeztetett: alig egy éve annak a törvényjavaslatnak a kapcsán tartottak sajtótájékoztatót, amely a pénzügyi intézményeknek a fogyasztóikkal szembeni elszámolásáról szólt, a múltbéli túlfizetéseket illetően. Ez volt a második, kölcsönszerződéseket

Róth Péter alpolgármester és Törteli Zoltán, a MOST Cselekvők Egyesületének elnöke

érintő elfogadott jogszabály. „Most ismét több új lépésnek vagyunk tanúi. Tanulsága az elmúlt éveknek, hogy a bankok pozitívabb hozzáállása mellett fontos tényező a magánszemélyek hozzáállása a kölcsönszerződésekkel kapcsolatos problémákhoz: létezik olyan többfordulós jogi eljárás, amelynek során felülvizsgálhatjuk a banki elszámolásokat. Nemrég bejelentették az autó- és a személyi hitelek forintosítását, ami önkéntes átváltási lehetőség az ügyfelek részére. Komoly megtakarításokat és pénzügyi biztonságot jelenthet az embereknek, ha figyelemmel követik ezeket az alternatívákat” – hangsúlyozta Róth Péter. Kiemelte továbbá, hogy a nemskára belépő magáncsőd intézménye többéves, komoly fegyelmet kívánó gazdálkodást jelent, de ez a program min-

denképpen több lehetőséget ad, mint az, hogy egy élet munkáját veszni hagyja valaki. Hiszen így újabb lehetőség kínálkozik arra, hogy a banki tartozásoktól néhány év alatt megszabaduljanak a problémákkal küzdő emberek. Az alpolgármester szerint fontos, hogy Székesfehérváron létezik olyan civil szervezet, amely szakmai segítséget tud nyújtani, mivel szakembertől segítséget kérni mind jogi, mind pénzügyi kérdésekben nem szégyen – hiszen ez a továbblépés záloga lehet adott esetben. Róth Péter úgy vélte: néhány év múlva a devizaszerződésekkel kapcsolatos folyamatok lezárulnak, és ezzel a társadalom egy nagyon nehéz évtizeden lesz túl.

Törteli Zoltán megköszönte a város támogatását, együttműködését, és elmondta: tapasztalataik

alapján a lakossági aktivitás elsődlegesen fontos a banki ügyek rendezésében, hiszen azok számára, akik segítségért folyamodtak, rendszerint találtak megoldást. A Devizaszerződés Kezelő Iroda komoly szakmai apparátussal áll az ügyfelek rendelkezésére: ügyvédek, pénzügyi szakértők, ingatlanértékesítő szakemberek dolgoznak azon, hogy a felmerült problémák potenciális megoldási lehetőségeit feltérképezzék. „Fontos tudni, hogy sem a magáncsőd, sem az Eszközkezelő eljárása, sem az egyéb megoldások nem jelenthetik azt, hogy egy hónap alatt lezajlanak a jogi és anyagi kérdések miatt indult ügyek. Komoly feltételeknek és szabályoknak kell megfelelni, és mindig személyre szabottak a megoldási lehetőségek. Szeretnénk eljuttatni az emberekhez azt az információt, hogy a peres és más jellegű hivatalos eljárásokhoz mindig nyitottságra és bátorságra van szükség. A problémás szerződésekkel a megfelelő szervhez, a bírósághoz kell fordulni, hiszen az együttműködő és segítséget kérő ügyfelek számára ez valódi megoldást jelenthet” – mondta Törteli Zoltán. A MOST Cselekvők Egyesületének elnöke hangsúlyozta: még a végrehajtási ügyek esetében is van lehetőség a bajba jutottak számára megoldást találni, ez azonban aktív hozzáállás, nyitottság és szakmai segítség nélkül nem megy.

„A fő üzenetünk a lakosságnak, hogy ne féljenek kiállni az érdekeikért. Valójában a felelős polgári magatartásról van szó: nem szabad szégyellni, hogy felvállaljuk a problémáinkat, és azt sem, hogy a megoldásokhoz segítséget kérjünk” – foglalta össze a sajtótájékoztatót elhangzottakat Róth Péter alpolgármester.

(forrás: okkfehar.hu)

„Nem sírom el magam, amiért kiment a divatból a petróleumlámpa..”

Székesfehérvár kávéházai sok mindent láttak és hallottak már. Mély beszélgetéseket, üzleti megbeszéléseket, szerelmek, barátságok kezdetét és végét. De az, hogy valaki leüljön egy kávéház teraszára, végignézen a Belváros épületein, és kigondoljon egy történelmi kalandjátékot, valószínűleg nem túl sűrűn fordul elő e sokat látott kávéházak történetében.

Pedig ilyen is történt pár évvel ezelőtt, hiszen pontosan így született meg a Titkos Helyek című játék, az egyik ötletgazda, Kovács Krisztián éppen aktuális törzshelyeinek egyikén. Akkoriban – 2009-et írtunk – Székesfehérvár egyik komoly gondja volt turisztikai szempontból, hogy félúton fekszik Budapest és a Balaton között, ezért sokan csak azért álltak meg itt, hogy a város szélén, valamelyik benzinkútnál igyanak egy kávéat átutazóban. Krisztián és „állandó jellegű tettestársai” ezen akartak változtatni – és a jelek szerint sikerrel, hiszen a játék, amely három órányi, gondolkodtató feladványokkal tarkított városnézést nyújt a látogatóknak, a mai napig töretlen népszerűségnek örvend. A turisztikai szezonban időről időre feltűnik a város utcáin egy-egy család, baráti társaság, iskolai osztály, akik egy csomag kártyával járják az utcákat, a szobrokon, épületeken elrejtett jelzések, titkos utalások után kutatva.

Aztán már nem volt megállás: ha egy hobbi sikereket és örömeiket hoz, akkor nehéz lenne abbahagyni. Krisztiánnak sem sikerült – a Titkos Helyek játékot újabb turisztikai ötletek követték: a Királyok Városa mobiltelefonos városnézés, vagy a Koronás Park informatikai rendszerébe illesztett Titkok Parkja mobiltelefonos kalandjáték, amely egy öt nyelven játszható, igazán nagyszabású kaland minden korosztály számára. Legutóbb pedig napvilágot látott a Szent Imre Serege című képregény, amely egy Székesfehérváron működő titkos társaság utáni nyomozás történetét meséli el.

Ha pedig mindezek után valaki azt gondolja, hogy Kovács Krisztián turisztikai szakember, a vendéglátásban dolgozik vagy esetleg idegvezető – az nagyon téved. Krisztián ugyanis háziorvos, és napjainak jelentős részét ez a tevékenység tölti ki. Úgyhogy a turisztikai ötletek mellett gyógyításról is beszélgetünk – természetesen egy kávéházban.

– Kezdjük a kislexikonnal. A felnőtt életed talán Debrecenben kezdődött, az orvosi egyetemmel. Mi volt előtte?

– Előtte Mezőkövesden jártam gimnáziumba, általános iskolába meg egy borsodi faluban. Az egyetem után kerültem Székesfehérvára – ennek most már tizenhat éve.

– Borsodi falvakból milyen százalékban kerülnek ki orvosok?

– Statisztikát nem tudok, de ha arra gondolsz, hogy a környezetemben meglepő volt-e a döntés, akkor az a válasz, hogy nem. Viszonylag sok gyerekkori ismerősöm választotta ezt a pályát.

– Orvos dinasztia sarja vagy?

– Nem. És igen. A szűkebb családban „emberorvos” én vagyok először. A háziorvosi praxisban találtam meg azt a feladatot, ami érdekel, és azt a szabadságot, ami fontos nekem. Édesapám által orvos, édesanyám gyógyszerész – már nyugdíjasok. De uno-

Foto: Nagy Norbert

katestvéreim között is akad orvos, úgyhogy első generációs gyógyítóknak azért nem mondhatom magam.

– Annak idején az én családomnak könnyű dolga volt, mert amikor elkezdtem mondogatni, hogy az újságírás érdekel, csak annyit kellett mondaniuk, hogy „tanulj valami tisztességes szakmát, legyél orvos”. De neked mit mondtak...?

– Nem mondták azt se, hogy legyek orvos, meg azt sem, hogy ne. Az gyorsan eldőlt a gimnáziumban, hogy amihez érzésem van, az elsősorban a biológia. De konkrét döntésre, családi értekezletre nem emlékszem. A fiam most van abban a korban, hogy mennek a tárgyalások, mit is szeretne kezdeni az életével – nálam ilyen nem volt annak idején. Mondjuk, nem is voltam napi kapcsolatban a szüleimmel, hiszen kollégiumban laktam a gimnáziumi évek alatt, szóval, csak úgy eldőlt ez a dolog.

– Ha már szóba került a fiad: nála van egy fix pont - a jégkorong.

– Meg a biológia és a kémia. Eppen fakultáció választás előtt vagyunk, úgy néz ki, hogy biológia, kémia és időbeosztás tárgykörben képezi magát.

– A harmadik a legnehezebb.

– Igen... A jégkorong sokat elvesz az idejéből, de sokat ad is neki, nagyon szereti. Ez az ő döntése - nem gondolom, hogy egy tizenhét éves gyereket el lehet hajtani edzésre. Talán ez volt az első felnőtt döntése pár évvel ezelőtt.

– Ebből egy sportorvosi karrier kijöhet még.

– Mindenkinek van egy jó ötlete, hogy mi legyen a gyerekből – én nem tudom, el lehet-e vagy el kell-e dönteni ezt ennyi idősen száz százalékig. Van még két éve, hogy beadja a felvételi papírjait, aztán majd meglátjuk. Én azt mondtam, hogy hiányszakmát válasszon. Ebben az orvos beleillik.

– Meg a CNC-marós.

– Úgy van. És a kémiatanár.

– Beszéljünk a hivatásodról. Van egy ideológiai jellegű kérdésem, mert mi egy korosztály vagyunk. Gyerekkoromban titeket még úgy hívtak, hogy körzeti orvos. Az, hogy most háziorvosnak hívnak, minőségi változás?

– Lehet, hogy megköveznek, ha ezt kimondom, de szerintem nem. Ez csak játék a betűkkel. Persze, sok minden változott húsz év alatt - de hol nem? Egy zöldségbolt is teljesen más, mint gyerekkorunkban. Csinálni persze lehet sokféleképpen, és inkább ez jelenti a minőségi különbséget, akár a korábbi évekhez képest, akár az egyes praxisok között.

– Pár hónapja, csak azért, hogy bosszantsalak, küldtem neked egy képet a Debreceni Orvostudományi Egyetem épületéről. A fotón kicseréltem az emléktáblát egy olyanra, ami rólad szól...

– Emlékszem, köszi...

– Vannak ilyen ambícióid?

– Emléktábla? A rendelóm melletti patika bejáratánál van egy beugró, mindig mondom, hogy ott pont elférne rólam egy mellszobor... De igazából nem hinném, hogy kellene. Persze, szeretem, ha ismernek, ha elismernek – de ennyi elég is. Nem gondolom, hogy engem bárhol idézni kellene – de ha megemlítenek valahol jó példaként, annak persze nagyon örülnék. Lehet, hogy nem igazán vagyok a 21. század embere, a saját korszakom talán a száz évvel ezelőtti időkak lenne.

– Akkor még nem volt Facebook, pedig ott nagyon aktív vagy mostanában.

– Jó, azért nem sírom el magam, amiért kiment a divatból a petróleumlámpa, de a közösségi médiát célirányosan, eszközként, kommunikációs csatornaként használom, nem divatból. És bár használom, sokkal inkább hiszek az élőszóban. Ha el akarok intézni valamit, nekem fárasztó e-mailt írni és várni – egyszerűbb felhívni valakit, vagy megbeszélni egy találkozót, és személyesen elintézni a dolgaimat. Persze, azért szeretem a technika vívmányait, és jó dolognak tartom, hogy hatékonyan segítik a gyógyítást – de helyettesíteni nem fogják az orvost, mert ez a szakma ennél azért sokkal nagyobb művészet. A gép nem gyógyít, csak segít.

– Mi a célod az internetre feltöltött tanácsadó videókkal? „Mi legyen a házipatikában?”, „Hogyan készülünk az allergiaszezonra?” – akad most már jó néhány.

– Az, hogy amikor a beteg és az orvos találkozik, az egy minőségi találkozás legyen. Ez fontos lenne nagyon. De ez igaz az élet más területeire is, mert a társas kapcsolataink kezdenek instant jelleget öltetni. Nincs érdeklődés, nincs valódi odafigyelés. Ahhoz, hogy ez változzon, mindenkinek tennie kell. A gyógyításban ez úgy működhetne például, hogy a beteg felkészül, elmondja, hogy mi a panasa, az orvos pedig saját magát hozza olyan állapotba, hogy az elhangzottakra a lehető legjobban figyelni tudjon. És fontos, hogy engedjünk teret a kommunikációnak. Mert ha nincs elképzelésem, de ahhoz mereven ragaszkodom, akkor abból semmi jó nem származik.

– Benne van a szakmában a kiegészítés mint lehetőség?

– Az mindenben ott van szerintem. Emberekkel foglalkozó területen meg különösen. Az orvosok között meg aztán tényleg elég magas lehet a kiegészítés aránya – ez nem csak a saját véleményem, de nem tudok hozzá szakértőt idézni, mert elolvasok sok mindent, csak nem jegyzem meg ezeket a száraz tényeket.

– Eldőlt az már, hogy te orvosként éled le az életedet?

– Hm. Ezen én is szoktam gondolkodni. Amit én csinállok, az egy különleges szelete az orvoslásnak. Itt a szakma más ágaihoz képest sokkal több a kapcsolat, sokkal több az intuíció, sokkal kevesebb a kötöttség olyan értelemben, mint a vizit vagy a fehér köpeny.

– Nálad meg különösen, legalábbis ami a fehér köpenyt illeti.

– Az nincs, viszont a vizitet esetleg bevezetném egyszer... Összességében azt gondolom, hogy „belenőttem” ebbe a szakmába, és most már sok szálom kötődöm hozzá, de kiutakat azért mindig keresek. Vagyis nem tudom azt mondani magamról, hogy a nap huszonnégy órájában csak az orvoslással foglalkozom. De most nagyon jól érzem magam a bőrömben, úgyhogy örülök, hogy így történt.

– Lássuk a kiutak egyikét. Történt egyszer, hogy ültél a rendelődben egy szerdai napon, épp nem volt beteg, és az jutott eszedbe, hogy összehozhatnál Székesfehérváron turisztikai projekteket.

– Azért nem egészen. Szombat volt, és ügyeltem... Én hiszek abban, hogy semmi nem történik velünk véletlenül. Vagy talán inkább: semmi nem történik hiába. Figyelni kell, nyitott szemmel járni, és úgy négy-öt évenként átgondolni, hogy mi miért történt. Most már hat éve, hogy egy történelmi kalandjáték ötletgazdjaként beleszóltam a turizmus világába is, persze, nem egyedül, hanem egy kis csapattal közösen. És nagyon élvezem.

– Ez volt a Titkos Helyek.

– Ez volt a Titkos Helyek, aztán jött a Királyok Városa, ami egy mobiltelefonos városnézés, utána a Titkok Parkja kalandjáték a Koronás Parkban, és legutóbb a Szent Imre Serege képregény. Nekem ezek a dolgok nagyon tetszenek. De tetszik a kertészkedés is, meg az utazás, a jó könyvek... Régen bevett szokás volt azt mondani, hogy az orvosok művelt emberek, hangszeren játszanak, ismerik a könyveket, értenek az operához. Olvasni én is szeretek, a zenét is kedvelem, bár egy zongorabilentyűt nem tudnék leütni közveszély okozása nélkül. De érdeklődő ember vagyok – és szerintem ez a legfontosabb.

– Ha a gyógyításhoz a beteg-orvos kommunikáció felől közelítesz, akkor a turisztikai ötleteidnél mi a vezérelv?

– A kihívás. Ha valami ennél racionálisabb magyarázatot vársz, hogy gazdasági értelemben is megéri, meg több lábbon állás vagy ilyesmi, azzal nem szolgálhatok. Viszont nagyon élvezem. Ennyi.

(Cikkünk a Helyi Érték Magazinban megjelent írás szerkesztett változata. Szerző: Török Péter)

Újtitkos helyek

Titkos Helyek kalandjáték

A játék Székesfehérvár főteréről, a Tourinform Irodából indul. Itt szerezhethetjük meg a kártyacsomagot, amellyel beléphetünk a Titkos helyek világába, és nekiláthatunk, hogy megfejtsük az elrejtett szöveget, amelynek betűit a város szobrai, épületei, múzeumai őrzik. Az út során megismerkedhetünk Székesfehérvár történelmi belvárosával. Minden helyen, ahová eljutunk, újabb és újabb jelek vezetnek tovább a következő állomásra.

Titkok Parkja

A „Titkok Parkja” mobiltelefonos kalandjáték a székesfehérvári „Koronás Park” területén játszható, érintőképernyős mobiltelefonokkal. A játék során a parkban található információs táblákon elhelyezett QR-kódok irányítják a játékost, aki középkori lovagként kutatja az Elveszett Kódex nyomait.

Szent Imre Serege

A Szent István Emlékév idején játszódó képregény egy klasszikus kincskereső kaland, mégpedig eredeti helyszíneken. Sőt: a történetben szereplő karaktereket is valóban létező személyekről mintázták az alkotók. A történelmi események és dátumok is valódiak és pontosak - csupán a történet kitalált.

Ékes Fehérvár – Palotaváros

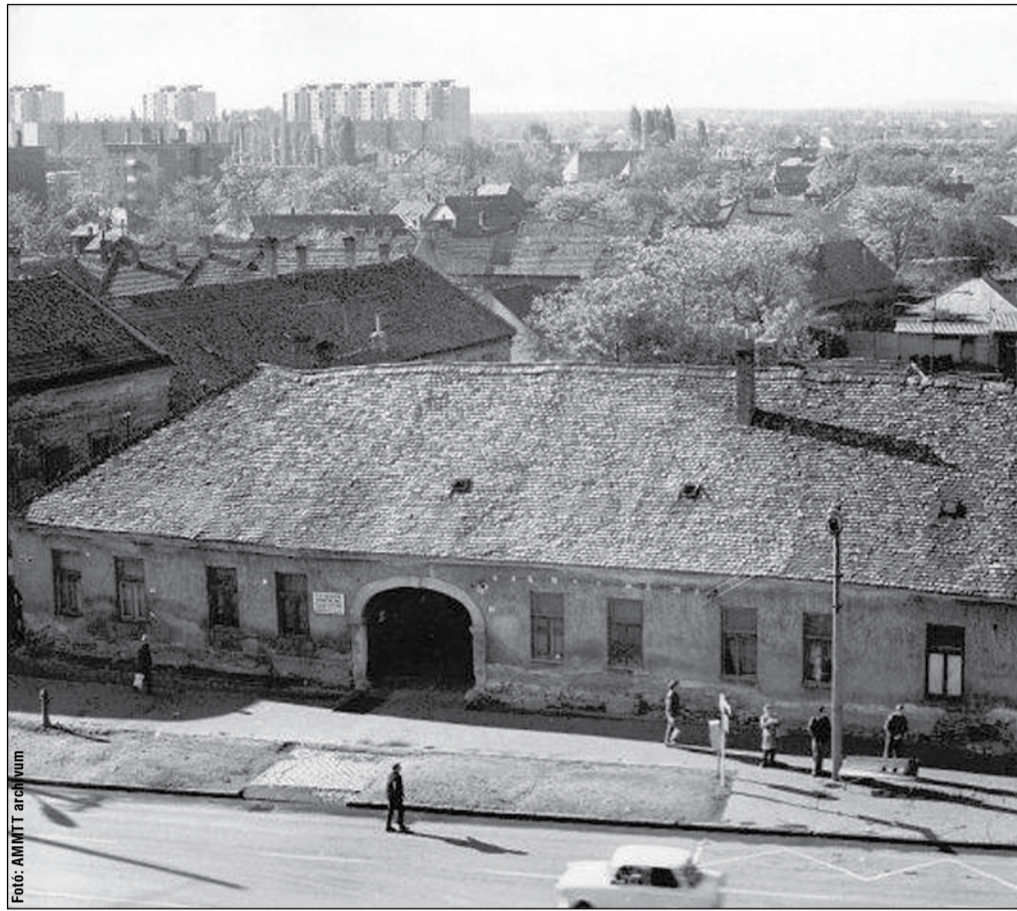
A z Echo Innovációs Műhely Agora Vidékfejlesztési Alapítványa és együttműködő partnere, a 2011-ben létrehozott Alapítvány a Magyar Műemléki Topográfia Támogatására a Kárpát-medence épített örökségének teljes feldolgozását tűzte ki célul, a 2009-ben megjelent „Székesfehérvár műemléki topográfiája” című kötet mintájára. Az eddig feldolgozott anyag alapján ezúttal Palotaváros építészeti emlékeivel foglalkozunk.

Bontás, építés, újjáépítés

A házigyárak hatvanas évek végi beindulása és 1975, az olajválság kitörése között úgyszólván az összes nagyobb építkezés elkészült, vagy befejezési stádiumba került. A nagyobb lakótelepek közül a Palotaváros helyén épülő Lenin lakótelep (ma Palotavárosi lakótelep) tényleges építése maradt későbbre. Az építkezés elsődleges célja az 1960 és 1980 között közel kétszeresére, kerekén 55 ezerről 100 ezer fölé nőtt népesség elhelyezése volt. Az 1970-es évek második felére és a 80-as évekre esett ezeknek a negyedeknek a szanálásokkal együtt jelentős részben elpusztult kereskedelmi és közcélokot szolgáló létesítményeinek megteremtése, a telepeken megvalósítható merőben új életforma kellékeinek létrehozása. Az iskolák, óvodák, bölcsődék, orvosi rendelők, kulturális és sportlétesítmények, boltok és áruházak a telepépítkezésnél igényesebb építészeti feladatokat adtak.

Az állami lakásépítkezési politika deklarálta a mennyiségi elvet követve, s ezt az előre gyártott paneles, az 1970-es évek elejétől egyre magasabb, ún. félmagas, 9-10 emeletes lakótömbök építésével kívánta véghezvinni.

1978: a Városi Tanács VB az igazgatási osztály javaslatára határozatban mondja ki a Palotaváros történelmi utcaneveinek megtartását. 1980-ban a lakótelepi építkezések kapcsán új utcanevek bevezetésére került sor. A névadók: Bátky Zsigmond, Beszédes József, György Osz-

Palotai út 1978-ban

kár, Herman Ottó, Hübner András, Jankovich Ferenc, Kelemen Béla, Kodolányi János.

A város lakossága 1980 végén 103 197 fő, ebből az ezredfordulóra 180 ezres lakosságszámot prognosztizáltak a kutatók.

A Palotaváros és a Rácváros ledózerolását követően, mintegy annak „ellensúlyozására” műemléki közreműködéssel sor kerülhetett a johannita lovagok kolostorának régészeti feltárására, valamint a szerb ortodox templom és környezetében – komoly nehézségek árán – a

Rác utca tizennygy lakóházának skanzenszerű megőrzésére. A nehézségek mértékére világít rá, hogy a VÁTI (Városépítési Tudományos Tervező Intézet) rendezési tervébe az OMF javaslatára bekerülő program megvalósítása 1977-től több mint egy évtizedig, 1989-ig elhúzódott. A rác iparosok lakta területből megtartott utca, két oldalán deszkakerítések mögött kis, meszelt falú, nádfedeleles, az utcavonalra merőleges parasztházakkal, az együttes közepén a szerbek Keresztelő Szent János templomával.

Csutiné Schleer Erzsébet építész vezetésével 1985-ben készítették el a szerb templom műemléki környezeteként a Palotavárosi népi építészeti együttes tervét, amely a Palotaváros elbontása és a modern lakótelep építése miatt vált szükségessé. A védett épületegyüttes 1985 és 1988 között jött létre, a Rác u. 11–29., illetve a 18–20. sz. ingatlanok helyreállításával. 1990-ben EuropaNostra ezüst-díjjal tüntették ki, ennek plakettje a templom kerítésének falán látható. – Palotavárost az alaprajzi elrendezés szempontjából három háztípus jellemez. A középmagyar háztípusba tartozik a nyeregtes, hosszú ház, amely első szobából, szabadkéményes konyhából és hátsó szobából áll, az utcai homlokzaton két ablakkal. Egyik változatánál az első szoba mellé egy kisebb szoba kapcsolódik, amelynek kis ablaka szintén az utcára néz, tehát az utcai homlokzatra három ablak került. Ezek a házak is nyeregtesek. A harmadik háztípus az előbbieknél újabb, a kéttraktusos polgárház, egy nagyobb utcai és egy kisebb udvari traktussal. E házak már párhuzamosak az úttengellyel. Sokszor az egész telek szélességét beépítik, ilyenkor a bejárás a beépített nagy utcai kapun át történik. Az utcai traktusban szobák, az udvariban konyha, előszoba, kamra épült. Palotaváros jobb módú iparosai, kereskedői ilyen házban laktak. Utóbbi háztípusból a Palotavárosban csak a Piac téren és a Palotai utcában alakult ki egységes, zárt utcakép. A városrész többi utcájában a három háztípus egyenlő arányban vett részt az utcakép formálásában. A régiesebb, szerényebb első és második típushoz tartozó házak csak a Rác utca képében maradtak túlsúlyban egészen az 1970-es évekig. Legjobban a Rác utca őrizte meg a városrész egykori képét, egészen a 20. század utolsó harmadáig alig épültek itt az újabb építési mód szerint házak. A népi építészeti együttes a szerb ortodox templom védett műemléki környezete (MK).

Professzionális Multimédia és Üzleti Szolgáltatások

- EU-s projektek fotódokumentációja
- Műtermi fotók készítése saját helyszínen
- Kiadó/eladó ingatlanok légifotózása
- Rendezvények fotózása, légifotózása
- Ipari légifelvétel készítése
- Épületek, építmények építés közbeni vizsgálata madártávlatból
- Interaktív virtuális séta készítés
- KKV-k, egyesületek internetes megjelenésének segítése
- Vállalati költség-optimalizálás, hatékonyság fejlesztés
- Teljeskörű informatikai szolgáltatások

Kérje személyre szabott ajánlatunkat, és erre a hirdetésre hivatkozva most 15% kedvezményt adunk szolgáltatásink árából.

+36 30 756 4885
WWW.BLINX.HU | WWW.AM-EGO.EU

Ha tekernél,
de nincs mivel, akkor
gyere
a Fehérvári Civil
Központba, a
BRINGASZIGETRE!

A hét minden napján,
kora reggeltől késő estig várunk
BÉRELHETŐ kerékpárjainkkal.

A kölcsönzés részleteiről érdeklődhetsz a következő telefonszámon, e-mailen vagy személyesen:

06-22/502-276

bringasziget@echomail.hu

Fehérvári Civil Központ

Székesfehérvár, Rákóczi u. 25.

HOZZAD-VIGYED!

**Tégy egy könyvet,
végy egy könyvet!**

Ha nincs időd könyvtárba menni, de szívesen olvasol mindenféle témában, ráadásul van otthon néhány feleslegessé vált könyved, amitől szívesen megszabadulnál, akkor te vagy a mi emberünk! Legyél részese könyvcseré-programunknak a Fehérvári Civil Központban!

Könyvet-könyvért:

Válassz kedvedre olvasnivalót, de hozd vissza, vagy pótold egy másik kötettel!

Jó szórakozást kívánunk!

**FEHÉRVÁRI
CIVIL KÖZPONT**
Székesfehérvár, Rákóczi u. 25.